EUROPEISKA
KOMMISSIONEN

Bryssel den 14.10.2020
COM(2020) 642 final

2020/0289 (COD)

Förslag till

EUROPAPARLAMENTETS OCH RÅDETS FÖRORDNING

om ändring av Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1367/2006 av den 6 september 2006 om tillämpning av bestämmelserna i Århuskonventionen om tillgång till information, allmänhetens deltagande i beslutsprocesser och tillgång till rättslig prövning i miljöfrågor på gemenskapens institutioner och organ

MOTIVERING

1. BAKGRUND TILL FÖRSLAGET

• A. Motiv och syfte med förslaget

Om den europeiska gröna given[1] ska bli framgångsrik och leda till bestående förändringar måste EU:s institutioner samverka med allmänheten. Allmänheten är och bör förbli en drivkraft bakom omställningen och bör ha möjlighet att aktivt delta i utarbetandet och genomförandet av nya politiska åtgärder.

Att samverka med allmänheten innebär inte bara att ha kontakter med enskilda personer utan också att samarbeta med det civila samhället. Icke-statliga miljöorganisationer spelar en avgörande roll för miljöarbetet i hela Europa. Därför bör de, på vissa villkor, ha rätt att begära omprövning av beslut som har fattats av offentliga myndigheter med hänvisning till att dessa strider mot miljölagstiftningen.

Som generaladvokat Sharpston uttryckte saken: ”Naturmiljön tillhör oss alla och det är vårt gemensamma ansvar att skydda den. Domstolen har konstaterat att bestämmelserna i unionens miljörätt oftast värnar om allmänintresset och inte endast om skydd av enskilda personers intressen. Varken vattnet eller fiskarna som simmar i det kan väcka talan i domstol. Träd har inte heller talerätt”[2].

En omprövning som genomförs av en offentlig förvaltning kallas en ”administrativ prövning”. När den genomförs av en domstol kallas den en ”prövning i domstol”.

Syftet med förslaget är att se över den mekanism för administrativ prövning som inrättades 2006 till förmån för icke-statliga organisationer när det gäller EU-institutionernas och EU-organens förvaltningsåtgärder och förvaltningsförsummelser. Denna mekanism beskrivs i förordning 1367/2006, känd som Århusförordningen (nedan kallad *förordningen*)[3].

Förslaget syftar till att förbättra genomförandet av Århuskonventionen[4] efter antagandet av Lissabonfördraget och till att lösa de problem som har påvisats av Århuskonventionens efterlevnadskommitté (nedan kallad *kommittén*) när det gäller EU:s fullgörande av sina internationella skyldigheter enligt konventionen. Detta ska åstadkommas på ett sätt som är förenligt med de grundläggande principerna för unionens rättsordning och med dess system för prövning i domstol. Ändringen av förordningen har begärts av Europaparlamentet och rådet, och annonserades av kommissionen i dess meddelande om den europeiska gröna given, såsom beskrivs i avsnitt 1.A.II nedan.

Förslaget utökar de icke-statliga organisationernas möjligheter att begära administrativ prövning. I dag kan administrativ prövning bara begäras av åtgärder med ”individuell

---

1 Meddelande från kommissionen till Europaparlamentet, Europeiska rådet, rådet, Europeiska ekonomiska och sociala kommittén samt Regionkommittén, *Den europeiska gröna given*, COM(2019) 640 final.

2 Förslag till avgörande av generaladvokat Eleanor Sharpston, föredraget den 12 oktober 2017 i mål C-664/15, Protect Natur, ECLI:EU:C:2017:760, punkt 77.

3 Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1367/2006 av den 6 september 2006 om tillämpning av bestämmelserna i Århuskonventionen om tillgång till information, allmänhetens deltagande i beslutsprocesser och tillgång till rättslig prövning i miljöfrågor på gemenskapens institutioner och organ (EUT L 264, 25.9.2006, s. 13).

4 Förenta nationernas ekonomiska kommission för Europas (Unece) konvention om tillgång till information, allmänhetens deltagande i beslutsprocesser och tillgång till rättslig prövning i miljöfrågor.

räckvidd” (åtgärder som direkt riktar sig mot en person eller där den berörda personen kan identifieras som individ), men i framtiden kommer icke-statliga organisationer även att kunna begära omprövning av förvaltningsåtgärder med ”allmän räckvidd”.

Förslaget syftar också till att förändra hänvisningarna till miljörätten: I dag måste förvaltningsåtgärderna bidra till uppnåendet av miljöpolitiska mål för att kunna bli föremål för prövning, men enligt förslaget kommer i framtiden alla förvaltningsåtgärder som strider mot EU:s miljölagstiftning kunna bli föremål för prövning, oberoende av de politiska målen.

Slutligen föreslås att tidsramarna för begäran och svar ska utökas för att höja kvaliteten på det administrativa prövningsförfarandet.

Såsom Europeiska unionens domstol har framhållit i sina prejudicerande domar om Århuskonventionens relevans i unionens rättsordning regleras förfarandena för prövning i domstol eller i administrativ ordning av tillgången till rättslig prövning i miljöfrågor för närvarande ”främst” i medlemsstaternas respektive lagstiftning[5]. Därför är förbättringar av tillgången till prövning i administrativ ordning eller i domstol på EU-nivå ett komplement till en väl fungerande tillgång till rättslig prövning i europeiska miljöfrågor i medlemsstaternas domstolar.

De nationella domstolarna är skyldiga att ge tillgång till rättslig prövning i miljöfrågor enligt artikel 9.2 och 9.3 i konventionen, också vid tillämpningen av EU:s miljölagstiftning.

Om genomförandeåtgärder som rör en förvaltningsåtgärd som har antagits av en EU-institution eller ett EU-organ finns på nationell nivå bör de berörda icke-statliga organisationerna först söka rättelse hos den behöriga nationella domstolen i den medlemsstat som har antagit bestämmelsen i fråga. Därefter har de tillgång till domstolen genom det förfarande för begäran om förhandsavgörande som fastställs i artikel 267 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt (EUF-fördraget). Detta förfarande kan också avse giltigheten hos EU-institutionernas åtgärder.

Därför lägger kommissionen fram detta lagstiftningsförslag som en del av ett mer omfattande arbete för att förbättra tillgången till rättslig prövning i miljöfrågor. Medlemsstaternas och de nationella domstolarnas roll kommer att beskrivas i ett åtföljande meddelande[6].

I. Kraven i artikel 9.3 i konventionen och slutsatserna från Århuskonventionens efterlevnadskommitté

EU antog förordningen i syfte att bidra till fullgörandet av de skyldigheter som följer av konventionen. EU blev formellt en part i konventionen 2005[7].

Enligt artikel 9.3 i konventionen ska varje part i konventionen ”se till att den allmänhet som uppfyller eventuella kriterier i nationell rätt har rätt att få handlingar och underlåtenheter av personer och myndigheter som strider mot den nationella miljölagstiftningen prövade av

[5] Förenade målen C-401/12 P–C-403/12 P, Rådet och kommissionen mot Vereniging Milieudefensie, EU:C:2015:4, punkt 60. Förenade målen C-404/12 P och C-405/12 P, Rådet och kommissionen mot Stichting Natuur en Milieu, EU:C:2015:5, punkt 52.

[6] Meddelande från kommissionen till Europaparlamentet, rådet, Europeiska ekonomiska och sociala kommittén samt Regionkommittén *Förbättring av tillgången till rättslig prövning i miljöfrågor i EU och dess medlemsstater*. [lägg till COM-referens när den blir tillgänglig.]

[7] 2005/370/EG: Rådets beslut av den 17 februari 2005 om ingående på Europeiska gemenskapens vägnar av konventionen om tillgång till information, allmänhetens deltagande i beslutsprocesser och tillgång till rättslig prövning i miljöfrågor (EUT L 124, 17.5.2005, s. 1).

domstol eller i administrativ ordning”. I EU-sammanhang betyder nationell lagstiftning EU-rätten, och allmänheten inkluderar icke-statliga organisationer.

Förordningen gjorde det möjligt för icke-statliga organisationer att begära att EU:s institutioner och organ ska ompröva vissa beslut – åtgärder med individuell räckvidd – som har fattats inom ramen för miljölagstiftningen. I artikel 9.3 i konventionen görs emellertid ingen åtskillnad mellan åtgärder med individuell räckvidd och åtgärder med allmän räckvidd.

Den kommitté som tillsattes för att granska parternas efterlevnad av konventionen fann att EU inte helt fullgör de skyldigheter som följer av konventionens krav på tillgång till rättslig prövning i miljöfrågor (efterlevnadsärende ACCC/C/2008/32[8]).

Närmare bestämt påpekade kommittén att i) förordningen även bör omfatta allmänna rättsakter och inte endast akter med individuell räckvidd, ii) varje förvaltningsåtgärd som ”rör” miljön bör kunna prövas, inte endast akter ”enligt” miljörätten, iii) mekanismen för administrativ prövning bör gå utöver icke-statliga organisationer och öppnas för allmänheten och iv) att akter som inte är rättsligt bindande och som inte har externa effekter också bör kunna prövas.

Vid det senaste mötet med parterna i Århuskonventionen i september 2017 förklarade EU att unionen skulle fortsätta att undersöka sätt att efterleva Århuskonventionen som är förenliga med de grundläggande principerna för unionens rättsordning och system för rättslig prövning, med hänsyn tagen till de problem som har påvisats med efterlevnaden av konventionen (Budva-förklaringen).

Ärendet kommer att diskuteras igen vid nästa möte med parterna i konventionen i oktober 2021.

II. Det interinstitutionella svaret på kommitténs slutsatser

År 2018 begärde rådet i sitt beslut (EU) 2018/881[9] att kommissionen på basis av artikel 241 i EUF-fördraget skulle framlägga följande:

- En studie om unionens alternativ för att följa upp slutsatserna, senast den 30 september 2019.
- Ett förslag till ändring av förordningen (eller att informera rådet om andra åtgärder), senast den 30 september 2020.

Den 10 oktober 2019 publicerade kommissionen en detaljerad extern studie[10] om hur tillgången till rättslig prövning i miljöfrågor fungerar när det gäller EU:s institutioners och organs åtgärder och försummelser, samt möjligheterna att förbättra dagens situation. Studien inbegrep en detaljerad granskning av de administrativa prövningar som kommissionen har genomfört i enlighet med förordningen. På basis av denna studie rapporterade kommissionens avdelningar om EU:s genomförande av konventionen på området tillgång till rättslig prövning

[8] Se https://www.unece.org/env/pp/compliance/Compliancecommittee/32TableEC.html

[9] Rådets beslut (EU) 2018/881 av den 18 juni 2018 om en begäran till kommissionen att lägga fram en studie om unionens alternativ för att följa upp slutsatserna från Århuskonventionens efterlevnadskommitté i ärende ACCC/C/2008/32 och, om så är lämpligt med hänsyn till resultaten av studien, ett förslag till Europaparlamentets och rådets förordning om ändring av förordning (EG) nr 1367/2006, ST/9422/2018/INIT (EUT L 155, 19.6.2018, s. 6).

[10] *Study on EU implementation of the Aarhus Convention in the area of access to justice in environmental matters, Final report*, september 2019, 07.0203/2018/786407/SER/ENV.E.4.

i miljöfrågor (nedan kallad *rapporten*)[11]. Både studien och rapporten tog hänsyn till kommitténs slutsatser, men de var mer omfattande. I såväl studien som rapporten diskuterades slutsatserna i relation till de grundläggande principerna för EU:s rättsordning och system för prövning i domstol, i linje med Budva-förklaringen, och i samband med de rättigheter som fastställs i Europeiska unionens stadga om de grundläggande rättigheterna (nedan kallad *stadgan*).

I meddelandet om den europeiska gröna given, som följde den 11 december 2019, förklarade sig kommissionen överväga ”att se över Århusförordningen för att göra det lättare för invånare och icke-statliga organisationer som ifrågasätter lagligheten i beslut som påverkar miljön att komma åt administrativa och rättsliga granskningar på EU-nivå” och att ”vidta åtgärder för att förbättra [deras] möjlighet till rättslig prövning vid nationella domstolar i alla medlemsländer”.

I sin resolution om den europeiska gröna given den 15 januari 2020[12] upprepade Europaparlamentet att ”det är mycket viktigt att se till att EU:s medborgare verkligen har tillgång till rättslig prövning och dokument såsom fastslås i Århuskonventionen”, uppmanade kommissionen att ”säkerställa att EU följer konventionen” och såg positivt på att kommissionen övervägde en översyn av Århusförordningen.

III. De viktigaste slutsatserna i rapporten

När det gäller kommitténs första två slutsatser, som bygger på analytiskt arbete och hänsynstagande till de ändringar som infördes i artikel 263 i EUF-fördraget genom Lissabonfördraget, identifierades i rapporten två brister i förordningen som enligt förslaget nu ska åtgärdas genom lagstiftning.

- Möjligheterna till administrativ prövning i enlighet med förordningen omfattar för närvarande endast förvaltningsåtgärder med individuell räckvidd, inte åtgärder med allmän räckvidd. Detta har betecknats som det största hindret för icke-statliga organisationer som vill få förvaltningsåtgärder på EU-nivå prövade.
- Den nuvarande räckvidden omfattar endast åtgärder ”enligt” miljörätten. I artikel 9.3 i konventionen används en annorlunda formulering där man hänvisar till åtgärder ”som strider mot [...] miljölagstiftningen”. Den nuvarande formuleringen i förordningen, som har uttolkats av domstolens rättspraxis, är visserligen bred, men det är tveksamt om dess räckvidd motsvarar räckvidden hos artikel 9.3 i konventionen.

Dessutom finns det enligt rapporten utrymme för förbättringar när det gäller de tidsramar för administrativ prövning som fastställs i förordningen. Det konstateras särskilt att de tolv veckor inom vilka EU:s institutioner och organ ska svara på en begäran om administrativ prövning har visat sig vara en för kort tidsfrist som är svår att respektera[13].

IV. De ändringar som införs genom lagstiftningsförslaget

IV.a. Bredda omprövningen till att omfatta åtgärder med allmän räckvidd

---

11 Arbetsdokument från kommissionens avdelningar, *Report on European Union implementation of the Aarhus Convention in the area of access to justice in environmental matters*, SWD(2019) 378 final.

12 Europaparlamentets resolution av den 15 januari 2020 om den europeiska gröna given (2019/2956(RSP)).

13 Se särskilt avsnitt 3.2.3.1 i studien.

Kommissionen föreslår att definitionen av en ”förvaltningsåtgärd” breddas så att det blir möjligt för icke-statliga organisationer att begära en administrativ prövning av alla icke-lagstiftningsakter som antas av en EU-institution eller ett EU-organ som har rättsligt bindande effekt utanför institutionen eller organet i fråga och som innehåller bestämmelser som till följd av sina effekter kan strida mot miljölagstiftningen i den mening som avses i artikel 2.1 f, med undantag av de bestämmelser i denna akt för vilka EU-rätten uttryckligen kräver genomförandeåtgärder på europeisk eller nationell nivå. Detta är en betydande förändring av räckvidden jämfört med den nuvarande lagtexten i Århusförordningen, som endast hänvisar till ”åtgärder med individuell räckvidd”[14].

IV.b. Anpassning av hänvisningarna till miljölagstiftningen till konventionens krav

I förslaget klargörs det att förvaltningsåtgärden måste innehålla bestämmelser som till följd av sina effekter kan strida mot miljölagstiftningen i den mening som avses i artikel 2.1 f i förordningen.

Den nuvarande formuleringen i artikel 2.1 g i förordningen gör det möjligt att ompröva förvaltningsåtgärder ”enligt miljörätten”. Det innebär att EU:s institutioner och organ i sina bedömningar av om en åtgärd kan bli föremål för en begäran om intern omprövning hittills uteslutande har tagit fasta på om förvaltningsåtgärden i fråga var avsedd att bidra till de miljöpolitiska målen, i stället för att fokusera på om den strider mot miljölagstiftningen eller inte.

Det är emellertid nödvändigt att säkerställa att alla åtgärder som inverkar på uppnåendet av de miljöpolitiska målen kan omprövas internt. Det är ju just när det gäller ”miljöfrågor” som tillgången till rättslig prövning enligt artikel 1 i konventionen ska säkerställas,[15] och det är ”på det område som omfattas av konventionen” som EU förband sig att tillämpa ”relevanta [unions-]rättsliga regler” när konventionens godkännandeinstrument deponerades[16].

För att säkerställa en effektiv tillgång till rättslig prövning är det därför nödvändigt att anpassa definitionen av förvaltningsåtgärder till att också omfatta åtgärder som inte har antagits enligt miljölagstiftningen, men som innehåller bestämmelser som till följd av sina effekter kan strida mot EU:s miljölagstiftning i enlighet med artikel 2.1 f i förordningen.

Detta överensstämmer med hur miljöfrågorna integreras med unionens politik på andra områden, i enlighet med artikel 11 i EUF-fördraget, enligt vilken ”miljöskyddskraven ska integreras i utformningen och genomförandet av unionens politik och verksamhet, särskilt i syfte att främja en hållbar utveckling”.

Den interna omprövningsmekanismens räckvidd måste vara förenlig med artikel 9.3 i konventionen, som hänvisar till åtgärder ”som strider mot [...] miljölagstiftningen”. Således är det frågan om huruvida en åtgärd strider mot EU:s miljölagstiftning som är det avgörande kriteriet när det gäller att fastställa de grunder på vilka en intern omprövning kan genomföras.

---

14 Enligt artikel 10 i förordningen kan omprövning även begäras av försummelser. I skäl 11 klargörs att ”försummelse att vidta en förvaltningsåtgärd som föreskrivs [...] bör kunna prövas”

15 ”För att bidra till att skydda den rätt som var och en i nuvarande och framtida generationer har att leva i en miljö som är förenlig med hans eller hennes hälsa och välbefinnande skall varje part garantera rätten att få tillgång till information, allmänhetens rätt att delta i beslutsprocesser och rätten att få tillgång till rättslig prövning i miljöfrågor i enlighet med bestämmelserna i denna konvention.” (Vår understrykning).

16 Rådets beslut 2005/370/EG av den 17 februari 2005 om ingående på Europeiska gemenskapens vägnar av konventionen om tillgång till information, allmänhetens deltagande i beslutsprocesser och tillgång till rättslig prövning i miljöfrågor (EUT L 124, 17.5.2005, s. 1).

När det gäller att fastställa vad som menas med EU:s miljölagstiftning innehåller artikel 2.1 f i den befintliga förordningen en bred definition av ”miljörätt”. Enligt denna avses med miljörätt ”[unions-]lagstiftning som, oberoende av dess rättsliga grund, bidrar till att uppnå målen i [unionens] miljöpolitik enligt fördraget: att bevara, skydda och förbättra miljön, skydda människors hälsa, utnyttja naturresurserna varsamt och rationellt samt främja åtgärder på internationell nivå för att lösa regionala eller globala miljöproblem”[17].

Det föreslås att det särskilt ska fastställas i förordningen att den sökande när grunderna för omprövningen anges bör visa på vilket sätt förvaltningsåtgärden strider mot EU:s miljölagstiftning. Enligt rättspraxis är ”den som ansöker om intern omprövning av en förvaltningsåtgärd enligt miljörätten, för att ange grunderna för omprövningen på det sätt som krävs, [...] skyldig att ange de väsentliga faktiska omständigheter eller rättsliga argument som kan ge upphov till trovärdiga tvivel, det vill säga allvarliga tvivel, beträffande den bedömning som unionsinstitutionen eller unionsorganet har gjort i den aktuella handlingen”[18].

IV.c. Utökade tidsfrister för det interna omprövningsförfarandet

Enligt förslaget utökas tidsfristerna för det interna omprövningsförfarandet för att säkerställa att välgrundade bedömningar kan göras. Tidsfristerna för icke-statliga organisationer förlängs med två veckor och tidsfristerna för EU:s institutioner förlängs med fyra veckor. Den extra tid som de icke-statliga organisationerna får till sitt förfogande bör göra det möjligt för dem att sammanställa faktabaserade och rättsliga argumentationsunderlag när de ifrågasätter förvaltningsåtgärder och försummelser som strider mot EU:s miljölagstiftning. Genom att den tid som EU:s institutioner och organ har till sitt förfogande för att lämna ett svar förlängs bör de kunna genomföra mer ingående granskningar. De utökade tidsfristerna bör också förstärka den rätt till god förvaltning som fastställs i artikel 41 i stadgan.

V. Vem kan begära en administrativ prövning?

Den administrativa prövning som kan göras enligt förordningen är bara ett av de sätt på vilka EU uppfyller kraven i artikel 9.3 i konventionen. Efterlevnaden av artikel 9.3 är inte enbart beroende av förordningen.

Artikel 9.3 i konventionen kan genomföras genom prövning antingen i administrativ ordning eller i domstol (eller bådadera). Den ska kunna utnyttjas av ”allmänheten” i den mening som avses i artikel 2.4 i Århuskonventionen[19]. Denna definition omfattar både enskilda personer och icke-statliga organisationer. Enligt artikel 9.3 i konventionen ska det närmare fastställas i EU-rätten (i detta sammanhang) vilka som har rätt att begära omprövning[20].

För det första kan enskilda personer visserligen inte begära en administrativ prövning enligt förordningen, men de har möjlighet att begära att åtgärder och försummelser av EU:s institutioner och organ prövas i domstol i de fall då villkoren i EUF-fördraget är uppfyllda,

---

17 ”Att bekämpa klimatförändringen” nämns i artikel 191 i EUF-fördraget, där målen för EU:s miljöpolitik fastställs, och bör också anses vara inkluderat i definitionen.

18 Domstolens dom av den 12 september 2019 i mål C-82/17 P, TestBioTech mot kommissionen, ECLI:EU:C:2019:719, punkt 69.

19 I artikel 2.4 definieras ”allmänhet” som ”en eller flera fysiska eller juridiska personer och, i enlighet med nationell lagstiftning eller praxis, föreningar, organisationer eller grupper bestående av fysiska eller juridiska personer”.

20 I artikel 9.3 fastställs det att varje part i konventionen ska ”se till att den allmänhet som uppfyller eventuella kriterier i nationell rätt har rätt att få handlingar och underlåtenheter av personer och myndigheter som strider mot den nationella miljölagstiftningen prövade av domstol eller i administrativ ordning” (vår understrykning).

såsom förklaras nedan. Enligt konventionen ska parterna ge tillgång till prövning antingen i administrativ ordning eller i domstol, inte nödvändigtvis bådadera.

Där nationella genomförandeåtgärder finns kan enskilda personer föra talan mot dessa inför en nationell domstol och begära att denna domstol ska hänskjuta ärendet till domstolen för granskning av EU-åtgärdens giltighet enligt artikel 267 i EUF-fördraget.

Enligt artikel 263 fjärde stycket i EUF-fördraget kan fysiska personer också väcka talan direkt hos tribunalen mot i) akter som är riktade till dem, ii) akter som direkt och personligen berör dem och iii) regleringsakter som direkt berör dem och som inte medför genomförandeåtgärder.

För det andra anges i konventionen att icke-statliga organisationer bör ha privilegierad tillgång till rättslig prövning i förhållande till enskilda personer[21]. Att begränsa användningen av mekanismen för administrativ prövning till icke-statliga organisationer är konsekvent med både denna differentiering och med behovet av att ge icke-statliga organisationer direkt tillgång till rättslig prövning på EU-nivå (genom att väcka talan i enlighet med artikel 263 fjärde stycket i EUF-fördraget mot svaret på en begäran om intern omprövning) utan att fördragen behöver ändras[22].

För det tredje har många av de åtgärder som vidtas av unionens institutioner och organ allmän räckvidd. Att ge icke-statliga organisationer tillgång till mekanismen för administrativ prövning är motiverat mot bakgrund av att de icke-statliga organisationerna, såsom framhölls ovan[23], ofta har bäst förutsättningar att företräda allmänintresset och civilsamhället på detta område med professionella och välgrundade argument.

För det fjärde skulle en situation liknande den som Århuskonventionens efterlevnadskommitté beskriver som *actio popularis*, och som inte krävs enligt konventionen[24], bli resultatet om möjligheten till administrativ prövning skulle öppnas för alla enskilda personer.

När det sedan gäller regleringsakter som inte medför genomförandeåtgärder skulle en talerätt för enskilda personer enligt förordningen kunna leda till att dessa fick rätt att begära både en administrativ prövning och en prövning i domstol av samma ärende, förutsatt att regleringsakten i fråga uppfyller villkoren i artikel 263 fjärde stycket i EUF-fördraget. Detta krävs inte heller i konventionen. Parterna kan ge tillgång till prövning antingen av domstol eller i administrativ ordning.

För det femte är överensstämmelse med graden av tillgång till rättslig prövning på nationell nivå enligt konventionen också av betydelse. Det skulle inte vara konsekvent att skapa en rätt till omprövning för enskilda personer på EU-nivå om det inte finns motsvarande grad av

---

21 Se särskilt artikel 9.2 i konventionen.

22 De icke-statliga organisationerna har hittills inte kunnat påvisa att de berörs direkt, i enlighet med artikel 263 fjärde stycket i EUF-fördraget, och därför har de inte kunnat väcka talan mot en förvaltningsåtgärd direkt i domstolen. Därför ges de icke-statliga organisationerna tillgång till administrativ prövning enligt artikel 10 i förordningen. Den icke-statliga organisation som har lämnat begäran om intern omprövning i enlighet med artikel 10 får sedan väcka talan vid domstolen i enlighet med artikel 12.

23 Se förslag till avgörande av generaladvokat Eleanor Sharpston, föredraget den 12 oktober 2017 i mål C-664/15, Protect Natur, ECLI:EU:C:2017:760, punkt 77, som citeras på sidan 1 i denna motivering.

24 Se kommitténs slutsatser i ärende ACCC/C/2005/11 (Belgien), som citeras på sidan 191 i vägledningen om genomförandet av Århuskonventionen.

tillgång på nationell nivå för liknande kategorier av åtgärder och försummelser (såsom regeringsdekret eller andra akter med allmän räckvidd).

Även om icke-statliga organisationer och enskilda personer har tillgång till olika avhjälpningsmekanismer ger EU-systemet således alla sökande tillgång till prövning i administrativ ordning eller i domstol[25]. Som har förklarats är översynen av Århusförordningen en del av ett större arbete som syftar till att säkerställa en effektiv tillgång till rättslig prövning i miljöfrågor för alla.

VI. Förvaltningsåtgärder som inte har rättsligen bindande effekt utanför institutionen eller organet i fråga

I rapporten analyserades också frågan om att undanta åtgärder som inte har rättsligen bindande effekt utanför institutionen eller organet i fråga från räckvidden av den interna omprövningen. Detta är för närvarande fallet, i enlighet med definitionen av förvaltningsåtgärder i artikel 2.1 g i förordningen. Detta är en fråga som kommittén också tar upp i sina slutsatser[26].

Även om terminologin inte är identisk överensstämmer räckvidden av detta undantag i förordningen med räckvidden för artikel 263 första stycket i EUF-fördraget såsom den har uttolkats av domstolens rättspraxis[27]. Artikel 263 första stycket i EUF-fördraget ger Europeiska unionens domstol jurisdiktion att ”granska lagenligheten av lagstiftningsakter, sådana akter som antas av rådet, av kommissionen eller av Europeiska centralbanken och som inte är rekommendationer och yttranden, samt sådana rättsakter som antas av Europaparlamentet och av Europeiska rådet och som ska ha rättsverkan i förhållande till tredje man”. Domstolen ska även granska ”lagenligheten av sådana akter antagna av unionens organ eller byråer som är avsedda att ha rättsverkan i förhållande till tredje man”.

Formuleringarna i såväl den nuvarande artikel 2.1 g i förordningen och i artikel 263 första stycket i EUF-fördraget visar att akter som inte är avsedda att ha rättsverkan inte omfattas av den administrativa prövningen enligt förordningen respektive av prövningen i domstol enligt fördragen. Detta bekräftas av att rekommendationer och yttranden (som inte är bindande) är undantagna från räckvidden av i artikel 263 första stycket i EUF-fördraget[28].

När det gäller kraven på tillgång till rättslig prövning enligt Århuskonventionen bör man ha i åtanke att endast akter som är avsedda att ha rättsverkan kan ”strida mot” miljölagstiftningen, såsom anges i artikel 9.3 i konventionen. Akter som inte är avsedda att ha rättsverkan kan då uppenbarligen inte anses strida mot miljölagstiftningen i den mening som avses i artikel 9.3 i Århuskonventionen.

På basis av det föregående, och mot bakgrund av att kommittén i sina slutsatser bara tog upp mekanismen för intern omprövning i Århuskonventionen som ett sätt att ”kompensera” för de krav som ställs för tillgång till rättslig prövning i artikel 263 i EUF-fördraget[29], är det inte lämpligt att tillåta administrativ prövning av åtgärder som inte är avsedda att ha rättsverkan.

---

25 Se rapporten, avsnitt 4.2.

26 Se slutsatserna, del II, enligt referens ovan, punkt 102 och framåt.

27 Mål C-583/11 P, ECLI:EU:C:2013:625, punkt 56.

28 Se SWD(2019) 378 final, sidorna 23–24.

29 Århuskonventionens efterlevnadskommittés slutsatser i ärende ACCC/2008/32, del II, enligt referens ovan, punkt 122.

Samtidigt bekräftas det i rättspraxis att åtgärdens beteckning och form inte är relevant. Det avgörande är dess verkan, innehåll och räckvidd[30]. Akter med bindande rättslig verkan och som kan påverka den sökandes intressen så att dennas rättsliga ställning förändras, kan angripas oberoende av vilken beteckning de har[31].

- **B. Förenlighet med befintliga bestämmelser inom området**

Förslaget är förenligt med befintliga bestämmelser inom området tillgång till rättslig prövning och kompletterar dessa. Dessa bestämmelser är framför allt följande:

– Artikel 6.2 i direktivet om tillgång till miljöinformation[32].

– Artikel 13 i direktivet om miljöansvar[33].

– Artikel 25 i direktivet om industriutsläpp[34].

– Artikel 11 i direktivet om bedömning av inverkan på miljön[35].

– Artikel 23 i Seveso III-direktivet[36] 2012/18/EU[37].

Dessa omfattar beslut, åtgärder och försummelser när det gäller begäran om miljöinformation, som omfattas av bestämmelserna om allmänhetens deltagande i direktivet om bedömning av inverkan på miljön och som rör industritillstånd och miljöansvar.

- **C. Förenlighet med unionens politik inom andra områden**

Förslaget bidrar till att förstärka rättsstatsprincipen, i enlighet med kommissionens prioriteringar i den europeiska gröna given och i fråga om att skydda vår europeiska livsstil[38]. Det bidrar till att effektivisera EU:s system för administrativ prövning och prövning i domstol och förstärker därmed tillämpningen av artiklarna 41 och 47 i stadgan.

30 I mål 22/70, kommissionen mot rådet [1971] ECR 263, ECLI:EU:C:1971:32, ansåg rätten att det bör vara möjligt att väcka talan om ogiltigförklaring i fråga om alla åtgärder vidtagna av institutionerna – oavsett dessa åtgärders karaktär eller form – vilka är avsedda att ha rättsliga verkningar (punkt 42). Se även domstolens dom i mål C-57/95, ECLI:EU:C:1997:164.

31 Se domstolens dom i mål C-325/91, Frankrike mot kommissionen [1993], ECR I-3283, de förenade målen 1/57 och 14/57 Usines à tubes de la Sarre mot High Authority [1957] ECR 105 och de förenade målen 316/82 och 40/83 Kohler mot revisionsrätten [1984] ECR 641.

32 Europaparlamentets och rådets direktiv 2003/4/EG av den 28 januari 2003 om allmänhetens tillgång till miljöinformation och om upphävande av rådets direktiv 90/313/EEG (EUT L 41, 14.2.2003, s. 26).

33 Europaparlamentets och rådets direktiv 2004/35/EG av den 21 april 2004 om miljöansvar för att förebygga och avhjälpa miljöskador (EUT L 143, 30.4.2004, s. 56).

34 Europaparlamentets och rådets direktiv 2010/75/EU av den 24 november 2010 om industriutsläpp (samordnade åtgärder för att förebygga och begränsa föroreningar) (EUT L 334, 17.12.2010, s. 17).

35 Europaparlamentets och rådets direktiv 2011/92/EU av den 13 december 2011 om bedömning av inverkan på miljön av vissa offentliga och privata projekt (EUT L 26, 28.1.2012, s. 1).

36 Europaparlamentets och rådets direktiv 2012/18/EU av den 4 juli 2012 om åtgärder för att förebygga och begränsa faran för allvarliga olyckshändelser där farliga ämnen ingår och om ändring och senare upphävande av rådets direktiv 96/82/EG (EUT L 197, 24.7.2012, s. 1).

37 Se även skäl 27 i direktiv (EU) 2016/2284 om minskning av nationella utsläpp av vissa luftföroreningar, där det särskilt hänvisas till domstolens rättspraxis i fråga om tillgång till rättslig prövning och punkt 28 i kommissionens tillkännagivande om tillgång till rättslig prövning i miljöfrågor, C/2017/2616 OJ C 275, 18.8.2017, s. 1.

38 Kommissionens politiska riktlinjer, https://ec.europa.eu/commission/sites/beta-political/files/political-guidelines-next-commission_sv.pdf

2. RÄTTSLIG GRUND, SUBSIDIARITETSPRINCIPEN OCH PROPORTIONALITETSPRINCIPEN

• A. Rättslig grund

Den rättsliga grunden för åtgärder på detta område är artikel 192.1 i EUF-fördraget. Detta överensstämmer med den ursprungliga rättsliga grunden för den förordning som förslaget syftar till att ändra (artikel 175.1 i fördraget om upprättandet av Europeiska gemenskapen), nu artikel 192.1 i EUF-fördraget[39]. Förslaget syftar till att förstärka miljöskyddet genom att förbättra det förfarande för administrativ prövning som icke-statliga organisationer har tillgång till när det gäller förvaltningsåtgärder och försummelser av EU:s institutioner och organ som strider mot miljölagstiftningen.

• B. Subsidiaritetsprincipen (för icke-exklusiv befogenhet)

EU har delad befogenhet med medlemsstaterna att anta lagstiftning på miljöområdet. Detta innebär att EU endast får lagstifta i den mån det är tillåtet enligt fördragen och måste tillämpa principerna om nödvändighet, subsidiaritet och proportionalitet.

Det är nödvändigt att vidta åtgärder på EU-nivå i detta fall eftersom EU är part i och måste fullgöra sina skyldigheter enligt konventionen, som är bindande för unionen enligt artikel 216 i EUF-fördraget. Initiativet rör tillämpningen av konventionens bestämmelser om administrativ prövning och prövning i domstol av vissa kategorier av EU-beslut. Därför kan målen endast uppnås på EU-nivå, och initiativets mervärde för EU är bekräftat.

Samtidigt är det lämpligt att undanta de bestämmelser i förvaltningsåtgärder för vilka EU-rätten uttryckligen kräver genomförandeåtgärder på nationell nivå från den föreslagna ändringens räckvidd.

Anledningen är att talan mot dessa åtgärder kan föras direkt i nationella domstolar. Enligt artikel 267 i EUF-fördraget är medlemsstaternas nationella domstolar en del av systemet för förhandsavgöranden om giltighet och tolkning i egenskap av ”allmänna” domstolar i unionens rättsordning[40].

• C. Proportionalitet

Förslaget går inte utöver det som är nödvändigt för att uppnå överensstämmelse med bestämmelserna i konventionen. Valet av politiska åtgärder bekräftar proportionalitetsbedömningen. Förslagets syfte är framför allt följande:

- Utöka räckvidden hos mekanismen för intern omprövning till att omfatta akter med allmän räckvidd som inte är lagstiftningsakter, dock med undantag av de bestämmelser i dessa akter för vilka EU-rätten uttryckligen kräver genomförandeåtgärder på europeisk eller nationell nivå.
- Fastställa att endast åtgärder och försummelser som inte är lagstiftningsakter och som till följd av sina effekter kan strida mot miljölagstiftningen omfattas. Denna formulering överensstämmer med formuleringen i och de politiska målen för

39 Det kan noteras att artikel 192.1 inte nämns i artikel 106a.1 i Euratomfördraget, som rör tillämpningen av vissa bestämmelser i fördraget om Europeiska unionen och EUF-fördraget. Se också tribunalens dom (första kammaren) av den 27 februari 2018 i mål T-307/16 – CEE ECLI:EU:T:2018:97, punkt 49.

40 Domstolens yttrande (plenum) 1/09 av den 8 mars 2011, enligt artikel 218.11 FEUF, Inrättande av ett enhetligt system för patenttvister, ECLI:EU:C:2011:123, punkt 80.

konventionen, och säkerställer därigenom rättssäkerhet och efterlevnad av konventionen.

- Inte sträva efter att inkludera akter som inte har rättsligt bindande och externa effekter, i överensstämmelse med utformningen av EU:s system för prövning i domstol, som särskilt återspeglas i artikel 263.1 i EUF-fördraget.
- Skapa mervärde genom att ge icke-statliga organisationer som företrädare för civilsamhället och allmänhetens intresse utökade möjligheter att begära omprövning av förvaltningsåtgärder som strider mot miljölagstiftningen. Av de skäl som anges ovan utökas emellertid inte rättigheterna genom den föreslagna ändringen till att omfatta enskilda personer.

Förslaget bygger på slutsatserna i rapporten och den därtill bifogade studien. Valet av politiska åtgärder stöder sig på en detaljerad analys som visade att det inte finns några andra godtagbara alternativ till de föreslagna åtgärderna.

- **D. Val av instrument**

Det valda rättsliga instrumentet är en förordning, i likhet med det rättsliga instrument som enligt förslaget ska ändras.

3. RESULTAT AV EFTERHANDSUTVÄRDERINGAR, SAMRÅD MED BERÖRDA PARTER OCH KONSEKVENSBEDÖMNINGAR

- **A. Efterhandsutvärderingar/kontroller av ändamålsenligheten med befintlig lagstiftning**

Förslaget bygger på de uppgifter som redovisas i rapporten. Ytterligare underlag och analys finns tillgängligt i den publicerade studien. Dokumenten tillhandahöll en heltäckande efterhandsbedömning av förordningens bestämmelser om tillgång till rättslig prövning i miljöfrågor på EU-nivå.

- **B. Samråd med berörda parter**

I linje med riktlinjerna för bättre lagstiftning inleddes ett 12 veckor långt offentligt samråd den 20 december 2018 för att bidra till studien om EU:s genomförande av konventionen på området tillgång till rättslig prövning i miljöfrågor. Samrådet pågick till den 14 mars 2019. Det genomfördes med hjälp av en webbenkät på alla EU-språken som skickades ut via verktyget EU Survey.

Det offentliga samrådet var en uppföljning av den ursprungliga färdplanen för EU:s genomförande av konventionen på området rättslig prövning i miljöfrågor, vilken offentliggjordes för återkoppling mellan den 8 maj 2018 och den 5 juni 2018. Resultaten finns på nätet[41]. Processen kompletterades med andra riktade samråd med berörda parter i en mängd olika intressegrupper, såsom företag, icke-statliga organisationer, akademin, medlemsstaterna, nationella domstolar och EU-institutioner.

Det offentliga samrådet[42] genererade 175 svar. Enskilda personer stod för den största andelen (30 %). Bidrag inkom också från miljöorganisationer, däribland icke-statliga organisationer

[41] https://ec.europa.eu/info/law/better-regulation/have-your-say/initiatives/1743-EU-implementation-of-the-Aarhus-Convention-in-the-area-of-access-to-justice-in-environmental-matters.

[42] Resultaten finns tillgängliga på nätet på https://ec.europa.eu/environment/aarhus/consultations.htm.

(19,4 %) och offentliga myndigheter (18,9 %). Företag och företagarföreningar svarade för 17 % av det totala antalet enkätsvar.

De inlämnade svaren från miljöorganisationer, däribland icke-statliga organisationer och enskilda personer utvisade ett missnöje med de nuvarande möjligheterna att få EU:s åtgärder omprövade, och insatser efterlystes. Å andra sidan framkom en i huvudsak positiv bild av dagens situation i svaren från företag, företagarföreningar och offentliga myndigheter. Resultaten av samrådet bekräftade de prioriteringar som kommissionen hade identifierat om problematiska frågor med förordningen. De frågor som tillmättes störst vikt av svarspersonerna var det faktum att åtgärden eller försummelsen måste ha individuell räckvidd för att kunna omprövas och att endast vidtagandet av förvaltningsåtgärder som föreskrivs enligt miljörätten eller försummelse att vidta sådana åtgärder kan omprövas med stöd av förordningen. De flesta företag och företagarföreningar ansåg att dessa och andra frågor var mindre viktiga. Miljöorganisationerna och de icke-statliga organisationerna ansåg tvärtom överlag att dessa frågor hade stor betydelse[43].

Dessutom anordnade den uppdragstagare som genomförde studien två fokusgruppsmöten med berörda parter den 22 januari 2019, i vilka företrädare för industrin och icke-statliga organisationer deltog[44]. Resultaten av dessa möten bekräftade slutsatserna från det offentliga samrådet.

Kommissionen genomförde också ett antal möten med medlemsstaternas experter[45] för att informera dem om hur studien utvecklades och utbyta åsikter. Dessa möten bekräftade att en del medlemsstater har problem med rätten att väcka talan mot nationella genomförandeåtgärder.

Vidare sammankallade kommissionen flera möten med andra berörda parter för att presentera det pågående arbetet med studien och utbyta åsikter:

- Två möten med berörda parter inom ramen för forumet för efterlevnad och styrning på miljöområdet med företrädare för icke-statliga organisationer, industrin och medlemsstaterna (den 30 november 2018 och den 29 maj 2019).
- Ett särskilt möte mellan kommissionen och nationella domare om artikel 267 i EUF-fördraget i samband med tillgång till rättslig prövning i miljöfrågor (den 29 januari 2019).

Slutligen offentliggjordes en färdplan i vilken lagstiftningsinitiativet beskrivs den 6 mars 2020 med möjlighet till återkoppling fram till den 3 april[46]. Detta resulterade i totalt 175 svar, av vilka ungefär två tredjedelar kom från enskilda personer och en tredjedel från organisationer, däribland företag och miljöorganisationer. Analysen av svaren bekräftade att de flesta frågorna redan hade tagits upp under de tidigare samråden med berörda parter. Därför hade de redan granskats i detalj i studien och rapporten, och beaktats i förslaget.

Bland de enskilda personerna tog de flesta upp problem som rör tillgången till rättslig prövning på nationell nivå. Åtgärder för att komma till rätta med dessa problem återfinns i det

43 Mer information om resultaten av det öppna offentliga samrådet finns i studien.

44 Protokoll finns tillgängligt i bilaga 6 till studien.

45 Tre möten med kommissionens expertgrupp om genomförandet av Århuskonventionen (den 15 oktober 2018, den 11 mars 2019 och den 12 april 2019).

46 Tillgänglig på nätet: https://ec.europa.eu/info/law/better-regulation/have-your-say/initiatives/12165-Access-to-Justice-in-Environmental-matters

meddelande som åtföljer förslaget. En del personer efterlyste också en möjlighet att direkt rikta klagomål och framställningar till EU-institutionerna. Sådana mekanismer finns redan tillgängliga[47].

Flera företagarföreningar bidrog också. Liksom tidigare uttryckte de oro för potentiella tillkommande bördor och ekonomiska konsekvenser. På basis av den omfattande utvärderingen av den tillgängliga faktabasen drogs slutsatsen att de föreslagna lagändringarna och åtgärderna i det antagna meddelandet inte skulle resultera i någon väsentlig ytterligare administrativ börda eller ovisshet om rättsläget, utan skulle utgöra ett balanserat tillvägagångssätt.

De icke-statliga miljöorganisationerna tog också upp ett antal viktiga frågor igen. Dessa var inte nya och hade alla varit föremål för noggranna bedömningar. En av dem förtjänar emellertid särskild uppmärksamhet.

Det anfördes att förslaget också borde inkludera EU-akter som medför nationella genomförandeåtgärder. I detta avseende och av de skäl som anges i avsnitt IVa.3 är det motiverat att förlita sig på de nationella domstolarna: De icke-statliga organisationerna måste ha fungerande möjligheter att väcka talan mot nationella genomförandeåtgärder på nationell nivå, och kommissionen kommer i egenskap av fördragens väktare att arbeta tillsammans med medlemsstaterna för att bidra till att säkerställa efterlevnaden ute på fältet. De nationella domstolarna måste i sin tur göra det möjligt för icke-statliga organisationer att få tillgång till domstolen via förfarandet för förhandsavgörande i artikel 267 i EUF-fördraget.

Mot bakgrund av resultaten av det offentliga samrådet, däribland återkopplingen om färdplanen, och kommissionens omfattande analys i rapporten som baserade sig på den åtföljande studien, samt med beaktande av de problem som kommittén påvisade[48] ansågs det inte finnas något annat gångbart alternativ än att rätta till de två främsta identifierade problemen med förordningen med hjälp av ett lagstiftningsförslag (mer information finns i avsnittet om konsekvensbedömning).

Samrådsförfarandet omfattade alla relevanta frågor, så något ytterligare offentligt samråd om detaljerna i förslaget behövde inte genomföras.

- **C. Insamling och användning av sakkunnigutlåtanden**

Kommissionens rapport om EU:s genomförande av konventionen på området tillgång till rättslig prövning i miljöfrågor och den bakomliggande studie som stöds av det omfattande samrådsförfarandet är de viktigaste källorna till expertis och fungerar som faktabas för förslaget.

- **D. Konsekvensbedömning**

Den heltäckande studien och kommissionens rapport där det analyseras hur bestämmelserna om tillgång till rättslig prövning i miljöfrågor på EU-nivå fungerar utgör en stark faktabas för detta initiativ.

---

47 Se särskilt de roller som Europaparlamentets utskott för framställningar, Europeiska ombudsmannen och Europeiska kommissionens mekanism för hantering av klagomål har.

48 Se utkastet till slutsatser från Århuskonventionens efterlevnadskommitté i ärende ACCC/C/2008/32 på https://www.unece.org/env/pp/compliance/Compliancecommittee/32TableEC.html; Mer information finns i avsnitt I i motiveringen.

I enlighet med verktyg 9 för bättre lagstiftning ”När krävs en konsekvensbedömning?” ansågs en konsekvensbedömning vara onödig, av följande skäl:

- I studien undersöktes alla möjligheter att komma till rätta med de brister som identifierades efter en genomgång av kommitténs slutsatser i ärende ACCC/C/2008/32[49], deras konsekvenser bedömdes och det stod klart att det enda alternativ som faktiskt kan åtgärda de brister som identifierades i studien är en ändring av förordningen, det vill säga en lagstiftningsåtgärd. Att inte vidta någon åtgärd eller att endast vidta andra åtgärder än lagstiftning var uppenbarligen otillräckligt. Det står också klart att det inte finns något reellt alternativ till att ändra förordningen eller någon annat realistisk valmöjlighet när det gäller initiativets politiska innehåll.
- I studien identifierades inte några nämnvärda sociala konsekvenser (se särskilt kapitel 5 om bedömningen av konsekvenser och alternativ) för sysselsättning, arbetsförhållanden och inkomstfördelning eller socialt skydd och inkludering.
- Lagstiftningsinitiativet förväntas inte heller få några betydande ekonomiska konsekvenser, bortsett från en ökad administrativ börda för EU-institutionerna och domstolen till följd av att antalet ärenden väntas öka.

- **E. Lagstiftningens ändamålsenlighet och förenkling**

Ett antal hänvisningar och termer i förordningen föregår Lissabonfördraget och det nuvarande förslaget innehåller bara några partiella uppdateringar. Förordningen måste således genomgå en kodifiering. Mot bakgrund av den politiska prioriteringen att möjliggöra en snabb ändring av förordningen med tanke på EU:s internationella åtaganden har kommissionen emellertid för avsikt att lägga fram ett förslag om kodifiering efter det att det nuvarande förslaget har antagits, i enlighet med punkt 46 i det interinstitutionella avtalet om bättre lagstiftning[50].

- **F. Grundläggande rättigheter**

De föreslagna lagstiftningsåtgärdernas konsekvenser för de grundläggande rättigheterna togs upp i rapporten och studien. Det konstaterades att dessa åtgärder skulle bidra till öka effektiviteten hos EU:s system för administrativ prövning och prövning i domstol, och därmed förstärka rättsstatsprincipen och tillämpningen av artiklarna 41 och 47 i stadgan (se till exempel avsnitt 3.4.2 i studien).

Särskilt rätten till god förvaltning i artikel 41 skulle förstärkas. Ett resultat av en bredare och mer exakt definition av vilka förvaltningsåtgärder som talan kan väckas mot och av grunderna för omprövning kommer att bli att behöriga icke-statliga organisationer får större rättssäkerhet och ett effektivare sätt att begära omprövning av förvaltningsåtgärder som strider mot miljölagstiftningen. Vidare väntas de utökade tidsfristerna för de offentliga förvaltningarnas behandling resultera i mer ingående analyser och bedömningar innan de lämnar sina svar. Således kommer den längre tillgängliga tiden också att förstärka kravet på god förvaltning i artikel 41 i stadgan.

Förordningen kommer endast att ändras när det gäller villkoren för administrativ prövning. Icke-statliga organisationer kan emellertid begära prövning i domstol av alla svar som EU:s institutioner och organ avger till domstolen. Därför kommer ändringen också att få en indirekt

[49] Se https://www.unece.org/env/pp/compliance/Compliancecommittee/32TableEC.html

[50] Interinstitutionellt avtal mellan Europaparlamentet, Europeiska unionens råd och Europeiska kommissionen om bättre lagstiftning EUT L 123, 12.5.2016, s. 1.

effekt på möjligheterna till prövning i domstol, och förstärka tillämpningen av artikel 47 i stadgan.

4. BUDGETKONSEKVENSER

I rapporten och den åtföljande studien gjordes en noggrann utvärdering av de olika alternativens påverkan på EU-institutionernas interna resurser, särskilt när det gäller kommissionen och domstolen. Slutsatsen var att denna påverkan blir begränsad om de möjligheter som införs genom förslaget utnyttjas. I vilken omfattning resurserna påverkas beror på flera faktorer:

– De föreslagna ändringarna kommer att förändra dagens system för administrativ prövning, inte skapa något nytt system. Det befintliga systemet medför redan en viss resursanvändning, vilken kan behöva anpassas till den nya situationen.

– Den viktigaste föreslagna ändringen innebär att de typer av åtgärder som kan omprövas utökas, så att talan även kan föras mot åtgärder med allmän räckvidd. Faktum är att kommissionen kan bli ombedd – och, delvis till följd av att kriterierna för tillåtlighet inte är tillräckligt tydliga, faktiskt ofta blir ombedd – att ompröva åtgärder som inte omfattas av förordningen nuvarande räckvidd. Det krävs resurser för att behandla sådana framställningar, och kommissionens avdelningar kan granska sakinnehållet i besluten oberoende av tillåtlighet. Även om de utökade villkoren för tillåtlighet kan medföra att den nuvarande arbetsbelastningen ökar förväntas detta delvis kompenseras genom att kriterierna för tillåtlighet blir tydligare, vilket gör det enklare att ta ställning till tillåtligheten.

– De föreslagna ändringarna kommer inte att göra att antalet organisationer som kan begära omprövning ökar. Liksom i dag kommer endast behöriga icke-statliga organisationer kunna lämna in begäran om intern omprövning. Kommissionens förslag innebär inte att kvalificeringskriterierna för icke-statliga organisationer ändras eller att enskilda personer erhåller talerätt. Därför kommer inte förvaltningsåtgärdernas utökade omfattning nödvändigtvis att leda till en motsvarande ökning av antalet begäranden. Den kan snarare förbättra de icke-statliga organisationernas förmåga att prioritera vilka ärenden som de ska begära omprövning av, eftersom kriterierna för tillåtlighet blir tydligare definierade och de får mer tid till sitt förfogande för att upprätta väl underbyggda begäranden.

– Enligt förslaget ska tidsramarna för hantering av begäranden om omprövning utökas. Därmed kommer avdelningarna att få mer tid på sig att behandla begärandena.

– Slutligen visar rättspraxis att domstolen ger EU:s institutioner och organ ett betydande utrymme för egna bedömningar i sitt beslutsfattande under en intern omprövning, trots att det är mycket viktigt att EU:s institutioner och organ inte fattar beslut som inte omfattas av de kontroller och avvägningar som EU:s rättsordning innehåller[51].

Ytterligare vägledning om förfarandet för intern omprövning enligt förordningen kommer att ges till ärendehandläggare och icke-statliga organisationer. Kommissionens interna arbetsorganisation måste också ses över mot bakgrund av de nya krav som de föreslagna ändringarna ställer, i syfte att minimera de negativa effekterna av den extra arbetsbelastning

[51] Se tribunalens dom av den 15 december 2016 i mål T-177/13. ECLI:EU:T:2016:736, punkterna 52–55 (som fastställdes genom domstolens dom av den 12 september 2019 i mål C-82/17 P, TestBioTech mot kommissionen, ECLI:EU:C:2019:719).

som med stor sannolikhet kommer att följa av ändringarna. Det kommer att bli nödvändigt att göra förfarandena för intern omprövning ännu mer ändamålsenliga och effektiva, genom att till exempel

– undersöka om vissa justeringar av förfarandena kan göras för vissa kategorier av ärenden, baserat på kriterier som antalet liknande ärenden, nyhetsvärde, komplexitetsgrad och effekt och

– tillgängliggöra it-lösningar som möjliggör samarbete, mallar, svar på vanliga frågor och andra former av vägledning, erbjuda ärendehanterarna handledning och utbyta exempel på bästa metoder för att ytterligare underlätta och standardisera ärendehanteringen och resultaten.

Trots dessa initiativ kommer den administrativa bördan för kommissionen, och en del av dess avdelningar, att öka, men detta kan i viss utsträckning mildras genom att de ovannämnda övervägandena beaktas. Det står emellertid också klart att de framtida konsekvenserna också beror på antalet ärenden och hur de fördelas mellan politikområdena. För närvarande är det inte möjligt att kvantifiera detta, men man måste ge akt på om det blir en betydande ökning av den totala arbetsbelastningen och hur enskilda politikområden påverkas. Därför kommer det att bli nödvändigt att fortlöpande övervaka utvecklingen av arbetsbelastningen och dess fördelning, så att åtgärder kan vidtas vid behov.

5. ÖVRIGA INSLAG

• A. Genomförandeplaner samt åtgärder för övervakning, utvärdering och rapportering

I det åtföljande meddelandet beskrivs fler åtgärder för att underlätta genomförandet av konventionen på området tillgång till rättslig prövning i miljöfrågor på nationell nivå. Ytterligare vägledning om förfarandet för intern omprövning enligt förordningen kommer också att tillhandahållas både för allmänheten och för EU:s institutioner och organ, för att hjälpa dem att anpassa sig till de nya kraven.

• B. Förklarande dokument (för direktiv)

Ej tillämpligt.

• C. Ingående redogörelse för de specifika bestämmelserna i förslaget

Artikel 1.1

Artikel 1.1 förändrar definitionen av förvaltningsåtgärder i artikel 2.1 g i förordningen.

Bredda omprövningen till att omfatta åtgärder med allmän räckvidd

Ändringen breddar definitionen av en ”förvaltningsåtgärd” för att säkerställa att alla icke-lagstiftningsakter som antas av en EU-institution eller ett EU-organ som har rättsligt bindande effekt utanför institutionen eller organet i fråga och som till följd av sina effekter kan strida mot miljölagstiftningen i den mening som avses i artikel 2.1 f nu kan bli föremål för intern omprövning. Dock bör de bestämmelser för vilka EU-rätten uttryckligen kräver genomförandeåtgärder på europeisk eller nationell nivå undantas. Således kan en åtgärd enligt den nya definitionen bli föremål för intern omprövning såväl om den har individuell som allmän räckvidd. Hittills har bara akter med individuell räckvidd omfattats av definitionen.

Akter som medför nationella genomförandeåtgärder

Utvidgningen av definitionen syftar till att omfatta de icke-lagstiftningsakter som utgör ”regleringsakter” enligt artikel 263 fjärde stycket i EUF-fördraget. För att åstadkomma detta lutar sig ändringen mot den tolkning av begreppet ”regleringsakt” i artikel 263 i EUF-fördraget som görs i etablerad rättspraxis[52].

Enligt artikel 263 fjärde stycket i EUF-fördraget kan direkt berörda parter få regleringsakter som har antagits av EU:s institutioner och organ och som inte medför genomförandeåtgärder prövade av domstolen. Domstolens rättspraxis har klargjort att det vid tillämpningen av artikel 263 fjärde stycket i EUF-fördraget inte spelar någon roll om genomförandeåtgärden ska vidtas på europeisk eller nationell nivå[53]. Domstolen har också bekräftat att regleringsakter vid utnyttjandet av denna nya möjlighet som infördes genom Lissabonfördraget ska anses omfatta samtliga icke-lagstiftningsakter med allmän giltighet[54].

Således ska enligt förslaget bestämmelser i en förvaltningsåtgärd för vilken EU-rätten uttryckligen kräver genomförandeåtgärder på nationell nivå inte kunna bli föremål för administrativ prövning. I fråga om dessa bestämmelser är det möjligt att väcka talan i nationell domstol och därigenom få tillgång till domstolen i enlighet med artikel 267 i EUF-fördraget.

För att säkerställa överensstämmelse med artikel 263 fjärde stycket i EUF-fördraget kan omprövning av bestämmelser i en förvaltningsåtgärd för vilken EU-rätten uttryckligen kräver genomförandeåtgärder på europeisk nivå begäras i samband med att genomförandeåtgärden i fråga begärs omprövad.

Av rättssäkerhetsskäl anges det tydligt i den nya definitionen att endast de bestämmelser i den akt för vilka EU-rätten uttryckligen kräver genomförandeåtgärder på europeisk eller nationell nivå undantas från den interna omprövningens räckvidd. För att fastställa om detta krav är uppfyllt ska man inte göra en bedömning av förvaltningsåtgärden som helhet, utan snarare av huruvida de ifrågasatta bestämmelserna i förvaltningsåtgärden medför genomförandeåtgärder, Huruvida andra orelaterade bestämmelser i förvaltningsåtgärden medför genomförandeåtgärder är inte relevant. Det kan finnas situationer där en del bestämmelser i den förvaltningsåtgärd som är föremål för administrativ prövning kräver genomförandeåtgärder, medan andra bestämmelser är direkt tillämpliga. Vissa bestämmelser i en kommissionsförordning kan till exempel vara direkt tillämpliga medan andra kräver genomförandeåtgärder på europeisk eller nationell nivå[55].

I sådana situationer, där den nationella genomförandeåtgärden rör de ifrågasatta bestämmelserna i förvaltningsåtgärden, får icke-statliga organisationer bara begära omprövning av genomförandeåtgärden i nationell domstol. På liknande sätt måste de icke-statliga organisationerna när en genomförandeåtgärd på EU-nivå rör de ifrågasatta bestämmelserna i förvaltningsåtgärden vänta tills genomförandeakten har antagits, eller skulle ha antagits om det handlar om en försummelse. Om genomförandeåtgärderna däremot bara rör orelaterade bestämmelser i förvaltningsåtgärden kan en administrativ prövning enligt förordningen begäras av de direkt tillämpliga bestämmelserna.

---

52 Se dom i förenade målen C-622/16P till C-624/16P, Montessori, ECLI:EU:C:2018:873, punkterna 28 och 29.

53 Dom i mål C-456/13 P,T & L Sugars et Sidul Açúcares mot kommissionen, EU:C:2015:284, punkt 30.

54 Dom i förenade målen C-622/16P till C-624/16P, Montessori, ECLI:EU:C:2018:873.

55 Domstolens dom (stora avdelningen) av den 19 december 2013 i mål C-274/12 P, Telefónica mot kommissionen, EU:C:2013:852.

Följaktligen kommer en icke-statlig organisation att ha olika möjligheter när det gäller genomförandeakter som medför genomförandeåtgärder på europeisk nivå, beroende på vilka bestämmelser den vill begära omprövning av.

Icke-statliga organisationer får rätt att begära en intern omprövning av de bestämmelser i regleringsakten som inte medför genomförandeåtgärder på europeisk nivå.

Möjligheten till intern omprövning ges emellertid i syfte att förbättra tillgången till rättslig prövning i miljöfrågor, för vilken ett system för överprövning fastställs i EUF-fördraget, och mot bakgrund av de tillgängliga möjligheterna enligt artikel 263 i EUF-fördraget kan inte icke-statliga organisationer begära en intern omprövning direkt av bestämmelserna i regleringsakter som medför genomförandeåtgärder på europeisk nivå.

Icke-statliga organisationer, liksom andra individer eller organisationer som har rätt till rättslig prövning enligt artikel 263 i EUF-fördraget, kan inte begära en omprövning förrän i ett senare skede, när genomförandeakten på europeisk nivå har antagits[56]. Vid denna tidpunkt kan en omprövning av de bestämmelser i icke-lagstiftningsakten som medför genomförandeåtgärden också begäras.

Hänvisningar till miljölagstiftningen

Genom ändringen tas frasen ”enligt miljörätten” bort ur definitionen av ”förvaltningsåtgärd”. I stället krävs det att förvaltningsåtgärden innehåller ”bestämmelser som till följd av sina effekter kan strida mot miljölagstiftningen i den mening som avses i artikel 2.1 f”. Denna ändring bör läsas tillsammans med artikel 1.2 nedan, där det fastställs att endast åtgärder och försummelser som strider mot EU:s miljölagstiftning kan bli föremål för omprövning.

Ändringen bygger på tillämplig rättspraxis, där den nuvarande formuleringen i förordningen har tolkats mot bakgrund av målen för konventionen[57]. Den skapar tydlighet och rättssäkerhet i fråga om att alla förvaltningsåtgärder som innehåller bestämmelser som kan strida mot EU:s miljölagstiftning kan begäras omprövade, oberoende av åtgärdens rättsliga grund och politiska syfte, i enlighet med artikel 9.3 i konventionen.

Samtidigt bevaras kopplingen i definitionen mellan den förvaltningsåtgärd som begärs omprövad och målen för miljöpolitiken. Detta görs genom att bara åtgärder som innehåller bestämmelser som till följd av sina effekter kan strida mot miljölagstiftningen i den mening som avses i artikel 2.1 f i förordningen kan bli föremål för intern omprövning.

Artikel 1.2

Hänvisningar till miljölagstiftningen

På liknande sätt som i artikel 1.1, där definitionen av ”förvaltningsåtgärd” ändras, innebär denna ändring att kravet ”enligt miljörätten” tas bort också från artikel 10.1 första stycket i förordningen. Den nya bestämmelsen klargör att endast åtgärder och försummelser som

[56] Skälet är att talan mot de bestämmelser i regleringsakter som medför genomförandeåtgärder på europeisk nivå inte kan väckas direkt i domstolen. Således måste icke-statliga organisationer, i likhet med andra individer och organisationer, vänta tills genomförandeåtgärden på europeisk nivå har antagits och då väcka talan mot den i tribunalen om de kan visa att de har talerätt.

[57] Tribunalens dom av den 14 mars 2018 i mål T-33/16, TestBioTech mot kommissionen, ECLI:EU:T:2018:135, punkterna 44–46.

strider mot EU:s miljölagstiftning kan begäras omprövade. I detta syfte säkerställer ändringen att formuleringen i förordningen återspeglar kraven i artikel 9.3 i konventionen.

Förlängning av tidsfrister

Genom artikel 1.2 ändras också artikel 10.1 andra stycket så att den tidsfrist inom vilken en icke-statlig organisation kan lämna in en begäran om intern omprövning enligt förslaget förlängs från nuvarande sex veckor till åtta veckor. Artikel 10.2 ändras också så att den tidsfrist inom vilken EU:s institutioner och organ ska svara på en begäran om intern omprövning enligt förslaget förlängs från nuvarande tolv veckor till sexton veckor.

Som en logisk följd av ovanstående ändras även artikel 10.3 andra stycket genom artikel 1.2, så att den totala tidsfristen för en EU-institution eller ett EU-organ som trots rimliga ansträngningar inte kan agera inom sexton veckor enligt förslaget förlängs från arton veckor till tjugotvå veckor efter det att begäran om en intern omprövning togs emot.

Ändringarna innebär att tidsfristerna för icke-statliga organisationer förlängs med två veckor och att tidsfristerna för EU:s institutioner och organ förlängs med fyra veckor. Förlängningen för icke-statliga organisationer syftar till att förbättra kvaliteten på ansökningarna, och förlängningen för EU:s institutioner och organ syftar till att förbättra kvaliteten på omprövningen och göra den mer djuplodande. Den ytterligare tiden kommer att möjliggöra en mer djupgående analys, vilket bör resultera i en mer solid faktabas och tydligare motiveringar i de slutliga besluten efter de interna omprövningarna. Således kommer förlängningen också att påverka principen om god förvaltning och öka allmänhetens förtroende för EU:s beslutsprocesser.

2020/0289 (COD)

Förslag till

EUROPAPARLAMENTETS OCH RÅDETS FÖRORDNING

om ändring av Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1367/2006 av den 6 september 2006 om tillämpning av bestämmelserna i Århuskonventionen om tillgång till information, allmänhetens deltagande i beslutsprocesser och tillgång till rättslig prövning i miljöfrågor på gemenskapens institutioner och organ

EUROPAPARLAMENTET OCH EUROPEISKA UNIONENS RÅD HAR ANTAGIT DENNA FÖRORDNING

med beaktande av fördraget om Europeiska unionens funktionssätt, särskilt artikel 192.1,

med beaktande av Europeiska kommissionens förslag,

efter översändande av utkastet till lagstiftningsakt till de nationella parlamenten,

med beaktande av Europeiska ekonomiska och sociala kommitténs yttrande[1],

med beaktande av Regionkommitténs yttrande[2],

i enlighet med det ordinarie lagstiftningsförfarandet, och

av följande skäl:

(1) Unionen och dess medlemsstater är parter i Förenta nationernas ekonomiska kommission för Europas (Unece) konvention om tillgång till information, allmänhetens deltagande i beslutsprocesser och tillgång till rättslig prövning i miljöfrågor (nedan kallad *Århuskonventionen*)[3], vilket innebär att de såväl enskilt som gemensamt har ansvar och skyldigheter enligt denna konvention.

(2) Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1367/2006[4] antogs i syfte att bidra till fullgörandet av de skyldigheter som följer av Århuskonventionen genom att fastställa regler för tillämpningen av konventionens bestämmelser på unionens institutioner och organ.

(3) I sitt meddelande till Europaparlamentet, Europeiska rådet, rådet, Europeiska ekonomiska och sociala kommittén samt Regionkommittén den 11 december 2019 *Den europeiska gröna given* förklarade sig kommissionen överväga att se över förordning (EG) nr 1367/2006 för att göra det lättare för invånare och icke-statliga miljöorganisationer som ifrågasätter om beslut som påverkar miljön överensstämmer med miljölagstiftningen att komma åt administrativa och rättsliga granskningar på EU-nivå. Kommissionen förband sig också att vidta åtgärder för att förbättra deras

[1] EUT C , , s. .

[2] EUT C , , s. .

[3] Rådets beslut 2005/370/EG av den 17 februari 2005 om ingående på Europeiska gemenskapens vägnar av konventionen om tillgång till information, allmänhetens deltagande i beslutsprocesser och tillgång till rättslig prövning i miljöfrågor (EUT L 124, 17.5.2005, s. 1).

[4] Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1367/2006 av den 6 september 2006 om tillämpning av bestämmelserna i Århuskonventionen om tillgång till information, allmänhetens deltagande i beslutsprocesser och tillgång till rättslig prövning i miljöfrågor på gemenskapens institutioner och organ (EUT L 264, 25.9.2006, s. 13).

möjlighet till rättslig prövning vid nationella domstolar i alla medlemsländer. I detta syfte utfärdade den ett meddelande *Förbättring av tillgången till rättslig prövning i miljöfrågor i EU och dess medlemsstater*.

(4) Med beaktande av bestämmelserna i artikel 9.3 i Århuskonventionen och de problem som Århuskonventionens efterlevnadskommitté har påvisat[5] bör unionsrätten bringas i överensstämmelse med bestämmelserna i Århuskonventionen om tillgång till rättslig prövning i miljöfrågor på ett sätt som är förenligt med de grundläggande principerna för unionens rättsordning och system för rättslig prövning.

(5) Att en intern omprövning enligt förordning (EG) nr 1367/2006 endast kan begäras avseende förvaltningsåtgärder med individuell räckvidd är det främsta hindret för icke-statliga miljöorganisationer som vill ha tillgång till intern omprövning enligt artikel 10 i förordningen också när det gäller förvaltningsåtgärder med större räckvidd. Därför är det nödvändigt att utöka räckvidden för det förfarande för intern omprövning som fastställs i denna förordning till att omfatta icke-lagstiftningsakter med allmän räckvidd.

(6) Definitionen av ”förvaltningsåtgärd” i förordning (EG) nr 1367/2006 bör omfatta icke-lagstiftningsakter. En icke-lagstiftningsakt kan emellertid medföra genomförandeåtgärder på nationell nivå som icke-statliga miljöorganisationer kan erhålla rättsligt skydd mot, bland annat av Europeiska unionens domstol (nedan kallad *domstolen*) genom det förfarande för förhandsavgörande som fastställs i artikel 267 i EUF-fördraget. Därför är det lämpligt att undanta de bestämmelser i sådana icke-lagstiftningsakter för vilka EU-rätten kräver genomförandeåtgärder på nationell nivå från den interna omprövningens räckvidd.

(7) Av rättssäkerhetsskäl måste EU-rätten uttryckligen kräva att genomförandeakter ska antas för en bestämmelse för att den inte ska anses omfattas av begreppet förvaltningsåtgärd.

(8) För att säkerställa effektivitet kan omprövning av bestämmelser i en förvaltningsåtgärd för vilken unionsrätten uttryckligen kräver genomförandeåtgärder på europeisk nivå också begäras i samband med att genomförandeåtgärden i fråga begärs omprövad.

(9) Förordning (EG) nr 1367/2006 omfattar åtgärder som antas enligt miljörätten. Artikel 9.3 i Århuskonventionen reglerar däremot omprövning av handlingar som ”strider mot” miljölagstiftningen. Således är det nödvändigt att klargöra att intern omprövning ska genomföras i syfte att kontrollera om en förvaltningsåtgärd strider mot miljölagstiftningen.

(10) Vid bedömningen av om en förvaltningsåtgärd innehåller bestämmelser som till följd av sina effekter kan strida mot miljölagstiftningen måste man överväga om dessa bestämmelser kan ha en negativ inverkan på uppnåendet av de mål för unionens miljöpolitik som anges i artikel 191 i EUF-fördraget. Därför bör mekanismen för intern omprövning också omfatta åtgärder som har antagits för att genomföra annan politik än unionens miljöpolitik.

(11) För att tillräckligt med tid för en ordentlig omprövningsprocess ska kunna avsättas är det lämpligt att förlänga de tidsfrister som fastställs i förordning (EG) nr 1367/2006 för begäran om en administrativ prövning och de tidsfrister som är tillämpliga på unionens institutioner och organ för att besvara en sådan begäran.

---

[5] Se slutsatserna från Århuskonventionens efterlevnadskommitté i ärende ACCC/C/2008/32 på https://www.unece.org/env/pp/compliance/Compliancecommittee/32TableEC.html.

(12) Enligt domstolens rättspraxis[6] är icke-statliga miljöorganisationer som ansöker om intern omprövning av en förvaltningsåtgärd i sina grunder för begäran skyldiga att ange väsentliga faktiska omständigheter eller rättsliga argument som kan ge upphov till allvarliga tvivel.

(13) Eftersom målen för denna förordning, nämligen att fastställa detaljerade regler för tillämpningen av Århuskonventionens bestämmelser på unionens institutioner och organ, inte kan uppnås av medlemsstaterna utan endast på unionsnivå, kan unionen vidta åtgärder i enlighet med subsidiaritetsprincipen i artikel 5 i fördraget om Europeiska unionen. I enlighet med proportionalitetsprincipen i samma artikel går denna förordning inte utöver vad som är nödvändigt för att uppnå dessa mål.

(14) Denna förordning är förenlig med de grundläggande rättigheter och de principer som erkänns i Europeiska unionens stadga om de grundläggande rättigheterna (nedan kallad *stadgan*), särskilt rätten till god förvaltning (artikel 41) och rätten till ett effektivt rättsmedel och till en opartisk domstol (artikel 47). Denna förordning bidrar till att effektivisera EU:s system för administrativ prövning och prövning i domstol och förstärker därigenom tillämpningen av artiklarna 41 och 47 i stadgan, och därmed bidrar den till rättsstatsprincipen enligt artikel 2 i fördraget om Europeiska unionen.

(15) Förordning (EG) nr 1367/2006 bör därför ändras i enlighet med detta.

HÄRIGENOM FÖRESKRIVS FÖLJANDE.

Artikel 1

Förordning (EG) nr 1367/2006 ska ändras på följande sätt:

1. Artikel 2.1 g ska ersättas med följande:

”g) *förvaltningsåtgärd*: alla icke-lagstiftningsakter som antas av en unionsinstitution eller ett unionsorgan och som har rättsligt bindande effekt utanför institutionen eller organet i fråga samt innehåller bestämmelser som till följd av sina effekter kan strida mot miljölagstiftningen i den mening som avses i artikel 2.1 f, med undantag av de bestämmelser i denna akt för vilka unionsrätten uttryckligen kräver genomförandeåtgärder på europeisk eller nationell nivå.”

2. Artikel 10 ska ändras på följande sätt:

(a) Punkterna 1 och 2 ska ersättas med följande:

”1. En icke-statlig organisation som uppfyller kriterierna i artikel 11 har rätt att begära en intern omprövning av ett agerande av den unionsinstitution eller det unionsorgan som har vidtagit en förvaltningsåtgärd eller, i fråga om en påstådd förvaltningsförsummelse, borde ha vidtagit en sådan åtgärd, med hänvisning till att denna åtgärd eller försummelse strider mot miljölagstiftningen.

Om en förvaltningsåtgärd är en genomförandeåtgärd på unionsnivå som krävs av en annan icke-lagstiftningsåtgärd får den icke-statliga organisationen även begära att den bestämmelse i den icke-lagstiftningsakt för vilken denna genomförandeåtgärd krävs ska omprövas i samband med att den begär att genomförandeåtgärden i fråga omprövas.

[6] Domstolens dom av den 12 september 2019 i mål C-82/17 P, TestBioTech mot kommissionen, ECLI:EU:C:2019:719, punkt 69.

En sådan begäran ska vara skriftlig och lämnas in senast åtta veckor efter det att en förvaltningsåtgärd vidtogs, meddelades eller offentliggjordes – beroende på vilket datum som infaller sist – eller, i fråga om en påstådd förvaltningsförsummelse, senast åtta veckor efter det att förvaltningsåtgärden skulle ha vidtagits. Begäran ska innehålla grunderna för omprövningen.

2. Den unionsinstitution eller det unionsorgan som avses i punkt 1 ska pröva varje sådan begäran som inte är uppenbart ogrundad. Unionsinstitutionen eller unionsorganet ska snarast ange sina skäl i ett skriftligt svar, dock senast sexton veckor efter det att begäran togs emot.”

(b) I punkt 3 ska andra stycket ersättas med följande:

”Under alla omständigheter ska unionsinstitutionen eller unionsorganet agera senast tjugotvå veckor efter det att begäran togs emot.”

3. I hela förordningstexten ska hänvisningar till bestämmelser i fördraget om upprättandet av Europeiska gemenskapen (EG-fördraget) ersättas med hänvisningar till motsvarande bestämmelser i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt (EUF-fördraget) och nödvändiga grammatiska ändringar göras.

4. I hela förordningstexten, inklusive i titeln, ska ordet ”gemenskapen” ersättas med ordet ”unionen” och nödvändiga grammatiska ändringar göras.

Artikel 2

Denna förordning träder i kraft den tjugonde dagen efter det att den har offentliggjorts i *Europeiska unionens officiella tidning*.

Denna förordning är till alla delar bindande och direkt tillämplig i alla medlemsstater.

Utfärdad i Bryssel den

På Europaparlamentets vägnar	*På rådets vägnar*
Ordförande	*Ordförande*